

STRATÉGIAI ELLENŐRZÉSI TERVE

2017-2020

Jóváhagyta:

Dr. Winiczai Zoltán

Igazgató főorvos

Készítette:

Ádámné Katona Klára
belső ellenőr

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Hosszú távú célkitűzések, stratégiai célok.....	4
1.)	Az ellenőrzött szervezet hosszú távú célkitűzései	4
2.)	A belső ellenőrzés stratégiai céljai.....	5
a.)	A szervezet belső tényezőinek, valamint a külső környezet elemzése, helyzetértékelés ...	6
b.)	A szervezet működése, fejlesztése	7
c.)	Módszertani fejlesztési irányok	8
d.)	Vizsgált területek; a belső ellenőrzés szervezeti hatálya	8
II.	A belső kontrollrendszer általános értékelése	9
1)	Kontrollkörnyezet	10
2)	Kockázatkezelés	10
3)	Kontrolltevékenységek	11
4)	Információ és kommunikáció	11
5)	Nyomonkövetés.....	12
III.	Kockázati tényezők és értékelésük	12
1.)	Kockázati tényezők	12
2.)	Kockázati tényezők értékelése	15
IV.	A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési terv	16
1.)	Belső ellenőrzési fejlesztési terv	16
2.)	Belső ellenőrzési képzési terv	17
V.	Szükséges erőforrások felmérése, a belső ellenőrzési létszám, képzettség, tárgyi feltételek.	18
1.)	Belső ellenőrzési létszám	18
2.)	Képzettség	18
3.)	Belső ellenőrzés tárgyi és információs igénye	18
VI.	Az ellenőrzési prioritások és az ellenőrzések gyakorisága.....	19

Iktatószám: 605-1/2016.

Csornai Margit Kórház 2017-2020. évi stratégiai ellenőrzési terve

A belső ellenőrzési vezető a Költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. /XII. 31.) sz. Kormányrendelet 30. § (1) bekezdése alapján stratégiai ellenőrzési tervet készít, amely – összhangban a szervezet hosszú távú céljaival – meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai fejlesztéseket a következő négy évre.

KÜLDETÉS

A Csornai Margit Kórház belső ellenőrzésének küldetése, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, és járuljon hozzá a „jó gyakorlatok” hasznosításához.

JÖVŐKÉP

A szervezet ellenőrzéseivel és tanácsaival támogatja a kórházat. Javasolataival a közpénzek és a közvagyon szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását segíti.

ALAPÉRTÉKEK

A Belső Ellenőrzés:

- csak a törvényeknek és a Csornai Margit Kórház Igazgató főorvosának van alárendelve;
- hitelesen tárja fel és értékeli a tényeket;
- ellenőrzési tevékenységére jellemző a hibák, hiányosságok megelőzésére, valamint az ellenőrzöttteket segítő együttműködésre törekvés;
- segíti az integritás alapú, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás megteremtését;
- elkötelezett híve a minőségközpontú működésnek;

- kész a folyamatos szervezeti megújulásra;
- az ellenőr elfogulatlanul végzi az ellenőrzéseket, feladata a szakmai és az etikai szabályok betartása.

I. Hosszú távú célkitűzések, stratégiai célok

Ezen dokumentum célja, hogy a Csornai Margit Kórház (továbbiakban: kórház) hosszú távú céljaival összhangban meghatározza a belső ellenőrzés számára követendő hosszú távú ellenőrzési stratégiát, a 2017-2020 közötti időszakra. A belső ellenőrzési stratégiai terv az ellenőrzésre vonatkozó főbb irányvonalakat határozza meg, amelyeket az éves ellenőrzési terv bont ellenőrzési feladatokra.

1.) Az ellenőrzött szervezet hosszú távú célkitűzései

A Csornai Margit Kórház működési köre a Működési engedélyében meghatározott ellátási terület.

A költségvetési szerv önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv.

A költségvetési szerv közfeladata az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapján, ellátási területére kiterjedően a járó és fekvőbeteg diagnosztikus és terápiás szakorvosi ellátása, rehabilitációja és követéses gondozása.

A költségvetési szerv alaptevékenysége az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapján, ellátási területére kiterjedően a járó és fekvőbeteg diagnosztikus és terápiás szakorvosi ellátása, rehabilitációja és követéses gondozása.

A tevékenységi jelleg szerint az intézmény közszolgáltató közintézet, mint központi költségvetési szerv.

A Csornai Margit Kórház hosszú távú célkitűzéseit az Alapító okiratban foglalt feladatok folyamatos ellátásával határozza meg.

Hosszú távú célkitűzések:

- A feladatok magas színvonalú és gazdaságos ellátása,

- A pénzügyi egyensúly biztosítása,
- Folyamatos fizetőképesség fenntartása,
- Működési költségek csökkentése,
- Bevételek növelésének lehetősége,
- Szabályos működés,
- Infrastruktúra folyamatos fejlesztése,
- Pályázati források folyamatos bevonása,
- Európai Unió támogatások adta lehetőségek figyelemmel kísérése,
- Szakképzett munkaerő biztosítása,
- Munkahelyteremtés,
- Informatikai háttér, rendszer fejlesztés,

2.) A belső ellenőrzés stratégiai céljai

A kórház stratégiai ellenőrzési terve a hazai és nemzetközi standardok alapján készített, a belső ellenőrzési tevékenység szabályait meghatározó, Belső Ellenőrzési Kézikönyvben foglaltakkal összhangban került kialakításra.

A belső ellenőrzés céljainak, fejlesztési irányainak kialakításakor felhasználásra került a 2016. évi terv, a Nemzetgazdasági Minisztérium által közzétett kidolgozott módszertani útmutatók, valamint a vonatkozó Európai Unió irányelvek, ajánlások.

A belső ellenőrzés általános stratégiai célja, hogy hozzájáruljon az intézmény által kitűzött stratégiai célok eléréséhez. A jogszabályi előírásoknak megfelelő feladatellátás biztosítása, az ellenőrzések hatékonyságának, eredményességének növelése.

A belső ellenőrzés feladata, hogy független, objektív biztositékot nyújtson a kórház vezetése számára valamint a költségvetési szerv működését javítsa és értéket adjon ahhoz. A belső ellenőrzés úgy segíti a költségvetési szervet a szakmai és gazdasági célkitűzések teljesítésében, hogy módszeres, rendszerezett szemléletet nyújt a belső kontrollrendszer értékeléséhez és javításához. A belső ellenőrzés felelőssége megfelelő biztositékot

szolgáltatni arra vonatkozóan, hogy az ellenőrzött szervezet belső kontrollrendszerének folyamatai megfelelőek.

A belső ellenőrzés elsődleges célkitűzése, hogy ellenőrzései során felmérje a szervezetek folyamataiban rejlő kockázatokat és értékelje azok csökkentésére kialakított ellenőrzési pontok megfelelőségét, eredményességét és hatékonyságát.

Az ellenőrzések mind jobban segítik az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot és az elszámoltatást a közpénzekkel, a közvagyonnal való gazdálkodásban.

Az ellenőrzések témaválasztásuk, megközelítésük és elért eredményeik által hozzáadott értéket teremtenek, a közpénzek felhasználásában kimutatható megtakarításokat, a gazdálkodás javítását eredményezik.

Határozott, következetes és cselekvő, a pozitív változásokat előmozdító ellenőrzési magatartással, és minden rendelkezésre álló eszközzel támogatja a felelősségteljes, következményekkel járó, a jognak érvényt szerző működést.

- A gazdálkodással kapcsolatos feladatok szabályszerűségének biztosítása,
- A külső ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése,
- Minőségi javulás a pénzügy-igazdasági folyamatokban,
- A feladatok gazdaságos ellátásának megalapozása,
- A gazdálkodás szabályszerűségének és gazdaságosságának javulása,
- A fenntartó részére a megalapozottabb és racionálisabb döntéshozatalhoz megfelelő információ nyújtása,
- A magas kockázatú és közepesen kockázatos folyamatok áttekintése,
- A javaslatok hasznosulásának kontrollja,
- Hatékony és gazdaságos szervezeti – működési formák kialakítása,
- Beruházások célszerűségének és gazdaságosságának biztosítása.

a.) A szervezet belső tényezőinek, valamint a külső környezet elemzése, helyzetértékelés

Az előző pontban megfogalmazott célok megvalósítását a külső és a belső környezetben található különböző tényezők befolyásolják. A megfelelő helyzetelemzés segít a feladatok

megvalósításához szükséges leghatékonyabb út megtalálásában. Jelen Stratégiai ellenőrzési terv elkészítésekor a SWOT analízis segítségével felmérésre kerültek a belső ellenőrzési rendszer erősségei, gyengeségei, lehetőségei és a benne rejlő veszélyek is. Ezek összefoglalását az alábbi ábra tartalmazza:

SWOT analízis

Erősségek:

- a belső ellenőr megfelelő képzettsége
- a belső ellenőr több éves gyakorlattal rendelkezik
- az elérhető számítástechnika lehetőség kihasználása
- elkötelezett a munkája iránt

Lehetőségek:

- az ellenőrzés szerepének a felértékelődése
- új ellenőrzési módszerek megjelenése
- a képzések fontosságának előtérbe kerülése
- szakmai folyóiratok, szakkönyvek vásárlása
- számítástechnikai háttér fejlesztés

Gyengeségek:

- az információáramlás elégtelensége
- egyszemélyes belső ellenőrzés
- ellenőrzési tapasztalatok megosztásának hiánya

Veszélyek:

- az együttműködési hajlandóság esetleges hiánya
- túlterheltség

b.) A szervezet működése, fejlesztése

A kórház fő szervezetfejlesztési célja az ellátandó feladatokkal összhangban álló optimális szervezeti felépítés kialakítása. A követelmények egyértelmű megfogalmazásával, teljesítésük

számonkérésével a kiváló teljesítményt, a minőséget állítja a középpontba. Ezáltal a belső ellenőrzést is támogatja az erőforrások optimális felhasználása érdekében. Erősíti kapacitását, fejleszti a szervezet külső és belső reagáló képességét, hogy a felmerülő kihívásokra (a környezet változásaira) mielőbbi, érdemi válaszok szülessenek.

A kórház elősegíti az ellenőr kreatív együttműködését a minőségi eredmény elérése érdekében. Gondoskodik a legfontosabb szakmai érték, a szaktudás megőrzéséről, fejlesztéséről. Színvonalas képzés, strukturált oktatás révén biztosítja a szakmai hozzáértés fokozását. A döntések jobb megalapozása, a tapasztalatok és információk kezelésének, áramlásának biztosítása, az erőforrásokkal való tervszerű gazdálkodás érdekében kontrolling és monitoring rendszert működtet.

Az IT működtetése és fejlesztése alapvetően az ellenőrzési feladatok támogatását, valamint az egyéb szervezeti feladatok megvalósítását szolgálja.

A belső ellenőrzés kialakítja azt az eljárási rendet, amellyel a már megszerzett ellenőrzési tapasztalatok, értékek, jó gyakorlatok, adaptációk beépülnek az ellenőrzési gyakorlatba, s ezáltal megvalósítható a nyitott, mások tapasztalataira is építő, tanulni képes szervezeti működés.

c.) Módszertani fejlesztési irányok

A szakmai szabályozási rendszer kialakításához az ellenőrzés saját ellenőrzési tapasztalatai mellett a nemzetközi és a hazai –Nemzetgazdasági Minisztérium – által megfogalmazott ajánlásokra, standardokra támaszkodik. Az ellenőrzés fejlesztéséhez és a minőségi követelmények érvényre juttatásához szükséges a szakmai szabályok betartásának rendszeres felülvizsgálata és értékelése. Az ellenőrzés teljessé teszi szakmai-módszertani dokumentumainak rendszerét. Elkészíti a szakmai szabályozás hiányzó elemeit és kibővíti a meglévőket. Korszerű elemzés és információs módszerek alkalmazásával törekszik az ellenőrzési lefedettség és az erőforrás felhasználás optimalizálására.

d.) Vizsgált területek; a belső ellenőrzés szervezeti hatálya

A belső ellenőrzés feladatai:

Ellátja a Csornai Margit Kórház költségvetési szerv szervezeti egységei ellenőrzését. A belső ellenőrzés szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer ellenőrzéseket végez. Az ellenőrzési tevékenységet a vonatkozó jogszabályok, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási

belső ellenőrzési standardok, az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végzi.

A belső ellenőrzés tevékenysége kiterjed:

- az adott szervezet szabályszerű működésére, szervezetségére és minden tevékenységére, különösen a bevételek és kiadások tervezésének, felhasználásának és elszámolásának, valamint az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásnak a vizsgálatára;

- a rendszerszemléletű, hatékony gazdálkodásra;

A belső kontrollok értékelése, a szervezet kockázati tényezői kiemelt jelentőséggel bír. Az ellenőrzések segítsék a költségvetési szervet elszámolási kötelezettségének teljesítésében, valamint a beszámoló megbízhatóságának fokozásában. Az ellenőrzések nyomán fokozódják a szervezet erőforrásainak védelme a veszteségektől és a nem rendszerszemléletű használatától.

Az ellenőrzések hasznosulása érdekében nagy hangsúlyt kell fektetni az utóvizsgálatokra. Ismétlődő hiányosságok előfordulásának megakadályozását, akár szankciók kilátásba helyezésével is elő kell segíteni. Az ellenőrzés folyamatosságának és ciklikusságának biztosítása érdekében, a prioritásoknak megfelelően a három éves gyakorisággal végzett ellenőrzések rendszerét kell kialakítani. A belső ellenőrzés alapvető kötelezettsége, hogy tanácsadással segítse a vezetés munkáját.

II. A belső kontrollrendszer általános értékelése

Az államháztartási kontrollok célja, az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás.

A belső kontrollrendszer a költségvetési szerv által a kockázatok kezelésére és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a költségvetési szerv megvalósítsa a következő fő célokat.

- a tevékenységeket (műveleteket) szabályszerűen, valamint a megbízható gazdálkodás elveivel (gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség) összhangban hajtsa végre,

- teljesítse az elszámolási kötelezettségeket,
- megvédje a szervezet erőforrásait a veszteségektől (károktól) és a nem rendeltetésszerű használatától.

1) Kontrollkörnyezet

Az Igazgató főorvos a kórház hatékony, gazdaságos és eredményes működése érdekében olyan kontrollkörnyezetet alakít ki, amelyben:

- világos a szervezeti struktúra,
- egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok,
- meghatározottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén,
- átlátható a humán erőforrás-kezelés.

A kontrollkörnyezet része az ellenőrzési nyomvonal, valamint a szabálytalanságok kezelésének az eljárásrendje.

Kontrollkörnyezet keretében a szervezeti felépítés meghatározott, feladatai, célrendszere (Alapító Okirat, a kórház Szervezeti és Működési Szabályzata), a főbb folyamatok szabályozottak (utasítások, együttműködési megállapodások, munkaköri leírások). A feladatellátáshoz a megfelelő humán erőforrás nagyjából rendelkezésre áll, a szükséges továbbképzések tervek szerint történnek. A feladat és felelősségi körök szabályozottak.

2) Kockázatkezelés

A kockázatok kezelésére a szervezeti egységek tekintetében kockázatkezelési szabályzat és ellenőrzési nyomvonal készült, valamint meghatározásra kerültek a szervezeti célok. A kockázati tényezőket a szervezeti egységek felméri, a csökkentésre szükséges intézkedéseket megteszik.

A kiemelten nagy kockázatú tevékenység esetében a szervezeti egység vezetője intézkedik a preventív ellenőrzésről. Ennek keretében folyamatos jelentést, beszámolót kér, vagy felkéri a belső ellenőrzést vizsgálat elvégzésére. Amennyiben a kockázat több szervezeti egység feladatkörét érinti, a kockázatkezelésre Kockázatkezelő Bizottságot lehet létrehozni.

A hatékony folyamatba épített ellenőrzés a legjobb eszköz a kockázatok kezelésére. A folyamatba épített ellenőrzés hatékonyságát támogatja az ellenőrzési nyomvonal.

3) Kontrolltevékenységek

A folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés (a továbbiakban: FEUVE) alapvető célja számot adni arról, hogy a közpénzekkel, vagyonnal szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen történik-e a gazdálkodás.

A kórháznál a kötelezettségvállalási, engedélyezési eljárások szabályozottak, a gazdálkodás területére az ellenőrzési nyomvonal kialakított, a feladatok és felelőségek köre megosztott, mely biztosítja a hatékony kontrollt. A FEUVE rendszer működtetése, az egyes tevékenységek feladatköri elkülönítése biztosított, a különféle eljárási rendek, hozzáférési, beszámolási eljárások szabályozottan történnek.

FEUVE főbb jellemzői:

A folyamatnak megfelelő időben történik

- A problémákat korán felderíti, a kockázatok csökkentéséhez hozzájárul.

Gazdaságos

- „Elvárható” biztosítékot nyújt a kívánt eredmény elérésére, a legkevesebb nemkívánatos mellékhatással.

Számon kérhető

- Segít a beszámoltathatóságot biztosítani, a kijelölt feladattal kapcsolatban.

Megfelelő helyen van

- Ott alkalmazzák, ahol a leghatékonyabb.

Rugalmas

- Az eljárások változásait gyorsan elsajátítja, a teljes rendszer változtatása nélkül.

Oknyomozó

- Nem csak problémákat, hanem annak okait is megtalálja.

Célszerű

- A vezetés szükségleteinek megfelel.

4) Információ és kommunikáció

Az információs rendszerek keretében a beszámolási rendszereket úgy kell működtetni, hogy azok hatékonyak, megbízhatóak és pontosak legyenek, a beszámolási szintek, határidők és módok világosan meg legyenek határozva.

Ennek érdekében a kórház szabályozza a dokumentumok azonosításának, tárolásának, védelmének, megőrzési idejének és selejtezésének előírásait.

Meghatározták az információ átadás különböző formáinak szabályait. Gondoskodnak a bizalmas információk kezeléséről. Megfelelő iratkezelési rendszer.

5) Nyomon követés

A kórház monitoring rendszere az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll.

A belső kontrollrendszer keretén belül működő belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

III. Kockázati tényezők és értékelésük

Kockázat az valamilyen esemény, tevékenység, vagy tevékenység elmulasztása, amely a jövőben valószínűleg bekövetkezik, és ha bekövetkezik, akkor ennek általában negatív, egyes esetekben viszont pozitív hatása van az adott szervezet céljainak elérésre. A negatív kockázatok eredhetnek abból, hogy a hátrányos események bekövetkeznek, vagy abból, hogy a kedvező lehetőségeket nem realizálják.

1.) Kockázati tényezők

A rendelkezésre álló adatok alapján a belső ellenőrzési terv elkészítésénél az alábbi kockázati tényezők elemzésére került sor:

Külső környezeti (stratégiára ható) kockázatok:

Hosszabb távon hatnak, függetlenek a költségvetési szerv működésétől, megfelelő stratégiával fel lehet rá készülni, hatásait mérsékelni, esetleg kiküszöbölni.

- a politikai célok irányváltásai,
- a makrogazdasági és pénzügyi változások,
- az infrastruktúra elégtelensége,
- a környezetvédelmi előírások szigorodása,
- a törvények, jogszabályok módosulásai,
- a szervezetrendszer változásai,
- a partnereket érintő változások áttételes hatásai,
- a közvélemény szolgáltatási igényének módosulásai

Belső működési kockázatok,

Amelyek a költségvetési szerv működésének, tevékenységének, folyamatainak rövidtávon ható velejárói, és amelyek kiküszöbölése vagy mérséklése a vezetéssel szemben támasztott követelmény.

a) a pénzügyi kockázatok

- a költségvetés nagyságrendjének, szerkezetének módosulásai, a bevételi, kiadási előirányzatok változásai,
- a nem megfelelő belső kontrollrendszer,
- a tudatos károkozások,
- a hibás fejlesztési döntések,
- a nem megfelelő forrásfelhasználások.

b) a tevékenységi kockázatok

- a stratégiát nem kielégítő és pontos információkra építve határozzák meg,
- elérhetetlen és megoldhatatlan célokat tűznek ki, amelyekkel nem lehet azonosulni,
- a munkavégzést nem egyértelmű szabályzatokkal és folyamatleírásokkal szabályozzák,
- nem biztosítják a feladatellátáshoz szükséges anyagi-technikai eszközöket,
- nem fejlesztik folyamatosan technológiai, ügyintézési eljárásaikat,

- nem gondoskodnak a munkatársak egészségének megőrzéséről, a vagyonvédelemről,
- nem hoznak létre, és nem működtetnek megfelelő színvonalú információs hálózatot
- új feladatok, eljárásrendek bevezetésekor nem készítenek hatástanulmányokat, kockázatelemzéseket,

c) az emberi erőforrás kockázatok

- nem rendelkeznek megfelelő szaktudással/végzettséggel, szakmai és vezetői gyakorlattal,
- nem élvezik a munkatársak bizalmát/tiszteletét,
- nincs kapcsolatuk a többi vezetővel és a beosztott munkatársakkal,
- nem fogalmazzak meg világos célokat, elvárásokat és terveket,
- nem megfelelő a kapcsolatuk a külső szervekkel, partnerekkel, ügyfelekkel, hatáskörük, jogaik, kötelezettségeik nincsenek világosan, egyértelműen meghatározva,
- végrehajthatatlan teljesítménykövetelményeket fogalmazzak meg,
- feladat átadás és/vagy kiszervezés esetén azt nem pontosan szabályozzák,
- nem biztosítják a feladatellátáshoz szükséges számú, megfelelő képzéssel, kompetenciával, gyakorlattal rendelkező személyi állományt,
- nem segítik megfelelően a jó munkakörülmények és munkahelyi légkör kialakításával, a vezetés személyes példamutatásával a fluktuáció csökkentését, az etikus magatartás megteremtését, a hatékony munkavégzést.

d.) jogszabályi változások

- a jogi szabályozási, politikai-gazdasági stb. környezeti változásokat nem követik a belső szabályozások,
- az új feladatokhoz, környezeti változásokhoz kapcsolódó belső szabályzatok egyáltalán nem készülnek el, csak hiányosan készülnek el, vagy nem időben készülnek el.

e.) informatikai rendszerek, adatvédelem

- a szervezet nem rendelkezik informatikai biztonsági és katasztrófa tervvel,

- a szakmai, illetve adminisztratív folyamatok támogatására a szükséges időpontban nem áll rendelkezésre informatikai alkalmazás,
- a szervezet informatikai alkalmazásai elavultak,
- az informatikai alkalmazások nem felelnek meg a biztonságosság követelményének,
- az archiválási rendszerek egyáltalán nem vagy nem megfelelően működnek,
- a szervezet adatkezelése és adatvédelme nem felel meg a jogi és belső szabályozási előírásoknak.

2.) Kockázati tényezők értékelése

A kockázati tényezők értékelése a "Kockázatelemzés" keretében történik. A kockázatelemzés minden évben elkészítésre, átértékelésre kerül, melynek során a főbb folyamatok, a kockázati tényezők és a hozzárendelhető ellenőrzési pontok meghatározásra kerülnek. A magas kockázatot mutató folyamatok a következő év(ek) éves ellenőrzési terveiben elsődlegesen szerepelnek, majd a közepes kockázatú folyamatok kerülnek figyelembe vételre. A következő években végrehajtásra kerülő külső ellenőrzések tapasztalatai alapján a folyamatok átértékelésre kerülnek, a megállapítások tükrében.

Külső szabályozottság: törvények, rendeletek hiányossága, jogszabályi változások gyakorisága korlátozhatja a tevékenységet.

Szabályozás összetettsége: belső szabályzatok hiánya, illetve a gyakorlattal való összhangjának hiánya veszélyezteti a szabályszerű működést.

Gazdasági kockázat: költségvetési támogatás változása, adóváltozások, infláció, árfolyamváltozás, külső szolgáltatóknál bekövetkező változások, negatív hatással lehetnek a tevékenységre.

Humán erőforrás: a hatékony működést korlátozza vagy teljesen ellehetetleníti a szükséges számú, megfelelő képesítésű személyi állomány hiánya.

Tárgyi szükségletek: a tevékenység ellátásához szükséges gépek, műszerek, eszközök, berendezések, anyagok, azaz a megfelelő mennyiségű és minőségű anyagi erőforrás hiánya.

Információáramlás: a döntéshozatalhoz nem megfelelő, illetve nem megfelelő időben rendelkezésre álló információ a szükségesnél kevesebb ismeretre alapozott döntést eredményez.

IT támogatottság: az IT támogatás elégtelensége vagy hibája akadályozhatja a folyamatos munkavégzést.

Az utolsó ellenőrzés óta eltelt idő: még nem vizsgált terület vagy több éve nem vizsgált terület.

Szervezeti átalakulás, átalakítás: kormányzati vagy önkormányzati döntés alapján elrendelt belső szervezeti átalakulás, átalakítás, vezető váltás történt vagy várható.

Külső ellenőrzés által kockázatosnak ítélt terület: ÁSZ vagy egyéb szervezet által kockázatosnak ítélt terület.

A kockázatok bekövetkezésének valószínűségi értékét valószínűségi skála, a bekövetkezés hatásának értékét hatásskála segítségével mértük.

Valószínűségi és hatásskála definiálása

Valószínűsége azt kell érteni, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a feltárt kockázatok a következő évben milyen valószínűséggel fognak bekövetkezni.

A hatások értékeléséhez szükség volt a hatástényezők meghatározására. Hatástényező alatt értjük azt a tényezőt, amely a kockázatértékeléshez kapcsolódóan valamilyen célértéket testesít meg. A kockázatok értékelésénél a folyamatok szempontjából a legnagyobb jelentőségű hatástényező került kiválasztásra. A hatásskála a kockázatok bekövetkezése esetén a hatás mértékét becsüli.

IV. A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési terv

1.) Belső ellenőrzési fejlesztési terv

A belső ellenőrzési tevékenységet végzőkre vonatkozó fejlesztések célja, hogy a belső ellenőrök képzettsége és szakmai gyakorlata kielégítse az ellenőrzési tevékenységgel szemben támasztott szakmai követelményeket. Az ellenőrökkel szemben elvárás a továbbképzéseken való részvétel, folyamatos felkészülés, illetve a felkészültség az ellenőrizendő tárgykörben.

Az ellenőrzési irányelvek, szakmai útmutatók, módszertanok, módszertani útmutatók folyamatos figyelemmel kísérése, alkalmazása, jobb ellenőrzési gyakorlatok átvétele.

Az ellenőrzés tervezésének, az ellenőrzési feladatok végrehajtásának, nyilvántartási rendszerének módszertani támogatása. Új vizsgálati eljárások, módszerek, ellenőrzési technikák megismerése, fokozatos bevezetése, alkalmazásuk útján magas szakmai követelményszint elérése. Az Állami Számvevőszék honlapján megjelent jelentések tapasztalatainak hasznosítása.

A belső ellenőrzés minőségét és lehetőségeit több ponton kell fejleszteni, ez az alábbi eszközökkel lehetséges:

- folyamatos továbbképzésekkel, új képesítések szerzésével,
- a kórházakról szerzett információk folyamatos gyűjtésével,
- a tárgyi feltételek bővítésével, a technikai háttér frissítésével,
- a rendelkezésre álló szakmai anyagok (könyvek, folyóiratok) körének bővítésével,
- konzultáció az azonos tevékenységet ellátó szervezetekkel, a tapasztalatok asznosítása,
- a vizsgálatok tapasztalatainak összefoglaló értékelésével,
- az ÁSZ kórházakat érintő megállapításainak közös hasznosításával (az összefoglaló jelentés alapján is),
- folyamatos konzultációval,
- jogszabályi változások nyomon követésével,
- kapcsolattartás szakmai szervezetekkel,
- szakmai napok szervezésével,
- tagsággal és aktív részvétellel a belső ellenőrök klubjában.

2.) Belső ellenőrzési képzési terv

A belső ellenőrzés képzési rendszere a szakmai, informatikai, uniós képzési, egyéb oktatási és továbbképzési formákon és önképzésen alapul. A képzési rendszer keretében élni lehet a távoktatás formáival, eszközeivel is.

A két évente esedékes ÁBPE továbbképzéseken, az AEEK szervezésében megvalósuló kötelező továbbképzéseken a Belső Ellenőrök Magyarországi Szervezetének (BEMSZ) szervezésében megvalósuló képzéseken, valamint szakmai fórumokon való részvétel.

V. Szükséges erőforrások felmérése, a belső ellenőri létszám, képzettség, tárgyi feltételek.

A belső ellenőrzést végzők számát kapacitás-felmérés alapján úgy kell megállapítani, hogy az arányban álljon az ellátott feladatokkal, a kezelt eszközök és források nagyságával, valamint a belső ellenőrzési stratégiai tervben és az éves belső ellenőrzési tervben meghatározott feladatokkal.

1.) Belső ellenőri létszám

A belső ellenőrzés ellátásához az Igazgató főorvos nem látta szükségesnek főállású munkatárs alkalmazását, ezért a feladatot szerződéssel, külső szakemberrel látja el.

A belső ellenőrzési erőforrás tervezésénél egy fő megbízásos jogviszonyban foglalkoztatott belső ellenőr vehető figyelembe, aki a belső ellenőrzési vezető feladatait is ellátja.

2.) Képzettség

A belső ellenőr szakmai képesítése és gyakorlata megfelel az elvárásoknak és a szakmai előírásoknak. A jogszabályokban meghatározott képzettséggel és regisztrációval a belső ellenőr rendelkezik. A két évente esedékes kötelező továbbképzés követelményeit az ellenőr teljesítette.

3.) Belső ellenőrzés tárgyi és információs igénye

Az ellenőrzött szerv a helyszíni ellenőrzés alkalmával a belső ellenőr számára megfelelő munkakörülményeket biztosít. Tárgyi és információs igény – a helyszíni munka során felmerült igényt kivéve – nem merül fel.

A munkavégzés tárgyi igényei:

Helyiség: a zavartalan helyszíni munkavégzéshez.

Számítógép: biztosítása külső megbízás esetén a megbízott feladata (a helyszíni ellenőrzéskor felmerülő igény esetén a számítógéphez való hozzáférés biztosított).

Gépjármű, utazás: a külső munkaerő saját maga oldja meg az utazását gépkocsival, vagy tömeg közlekedési eszközzel, erre költségtérítés külön nem jár.

Információs igények biztosítása:

A jogi háttér ismerete céljából: CD Jogtár, szakkönyvek, amit a külső szakember biztosít maga számára (a helyszíni ellenőrzéskor felmerült igényeket a helyszínen található háttér dokumentáció biztosítja).

Egyéb információs igények: Internet hozzáférési lehetőséget a megbízott biztosítja (a helyszíni ellenőrzés alkalmával a hozzáférés biztosított).

VI. Az ellenőrzési prioritások és az ellenőrzések gyakorisága

Az ellenőrzéskor a vizsgálandó területek meghatározásánál a vonatkozó jogszabályi előírásokon felül figyelembe kell venni a szervezet struktúrájában vagy tevékenységében beálló változásokat is. Elsődleges szempont az ellenőrzés működtetését illetően, hogy biztosítsa a rendelkezésére álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

Törekedni kell a törvényi ellenőrzési kötelezettségek teljesítésére, az ellenőrzés lefedettségére, az időszerű ellenőrzési témák és környezeti változások figyelembe vételére, a vezetés igényeinek, javaslatainak figyelembe vételére.

A stratégiai ellenőrzési tervnek kockázatelemzés alapján felállított prioritáson kell alapulnia. Ez azt jelenti, hogy a terv elkészítése előtt kockázati szempontból rangsorolni kell a szervezet tevékenységeit, az ellenőrzések súlypontját a kockázatos területekre kell összpontosítani.

Kockázatosnak tekintünk minden olyan eseményt, cselekményt, mulasztást, egyéb tényezőt, amely lényegi befolyással lehet a szervezet célkitűzéseinek megvalósítására. A kockázatelemzés megfelelő módszert ad az ellenőrizendő terület kiválasztásához.

A tevékenységek vizsgálati gyakoriságát az éves kockázatelemzés eredménye határozza meg, de a ciklus ideje alatt az ellenőrzéseket be kell ütemezni. A magas kockázatot mutató folyamatok a következő év(ek) éves ellenőrzési terveiben elsődlegesen szerepelnek, majd a közepes kockázatú folyamatok kerülnek figyelembe vételre.

Csorna, 2016. október 25.